

Bijenlandschap Rotterdam

Technische sessie Raadscommissie Bouwen, Wonen, Buitenruimte

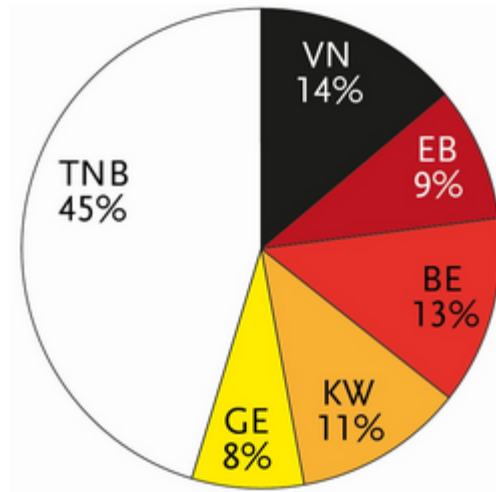
City of
Rotterdam

Aanleiding en doel

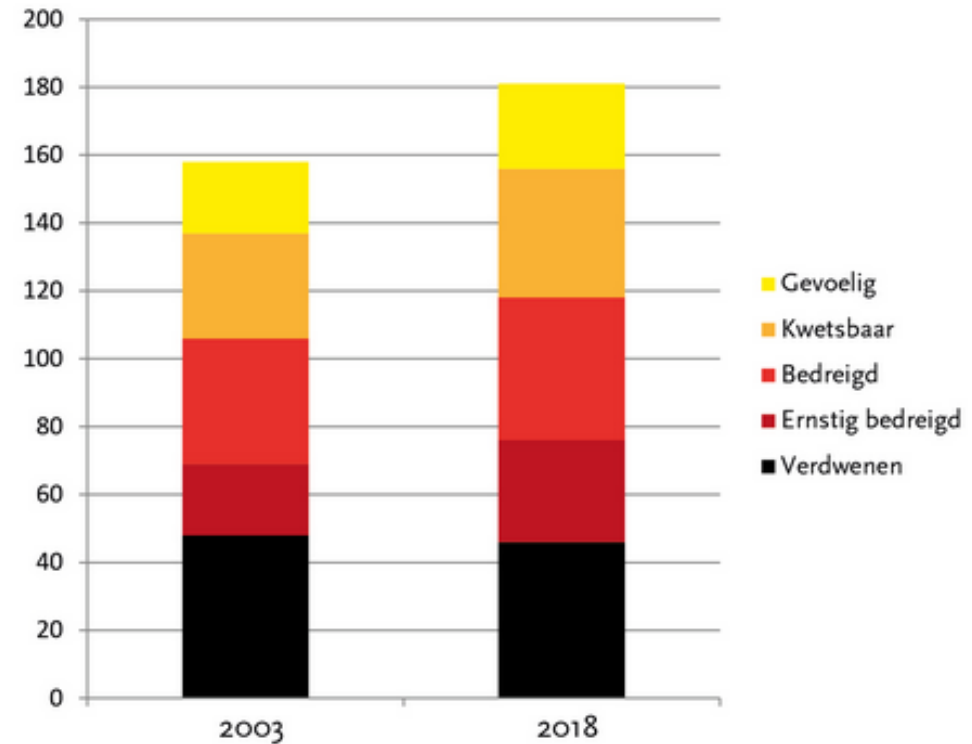
Bijenlandschap & biodiversiteit

331 soorten bijen (structureel) bekend in NL

❖ 181 soorten bijen op de Rode Lijst

Percentage bijensoorten per Rode-Lijstcategorie.

Bron:

Aanleiding en doel

1. Directe aanleiding van het project vormt het coalitieakkoord 2022-2026 van de gemeente Rotterdam.

Collegedoel:

- *“De komende 4 jaar gaan we 40 hectare bijenlandschap realiseren. Hiermee voegen we bijna 10% areaal toe aan het bestaande bloem- en kruidenrijk graslandschap in de stad. ”*

Waarom een bijenlandschap?

- *De wilde bij aan de basis van biodiversiteit;*
- *Veel kansen: 65% van areaal is grasvegetatie;*
- *Communicatief: bijenlandschap voor bijen en vlinders is tastbaar, begrijpelijk en draagt bij aan bewustwording;*

Wat is een bijenlandschap?

1. Plekken om te nestelen
2. Voedsel
3. Structuur in het landschap

Verblijfplaats Veiligheid

Voedsel

Verbinding

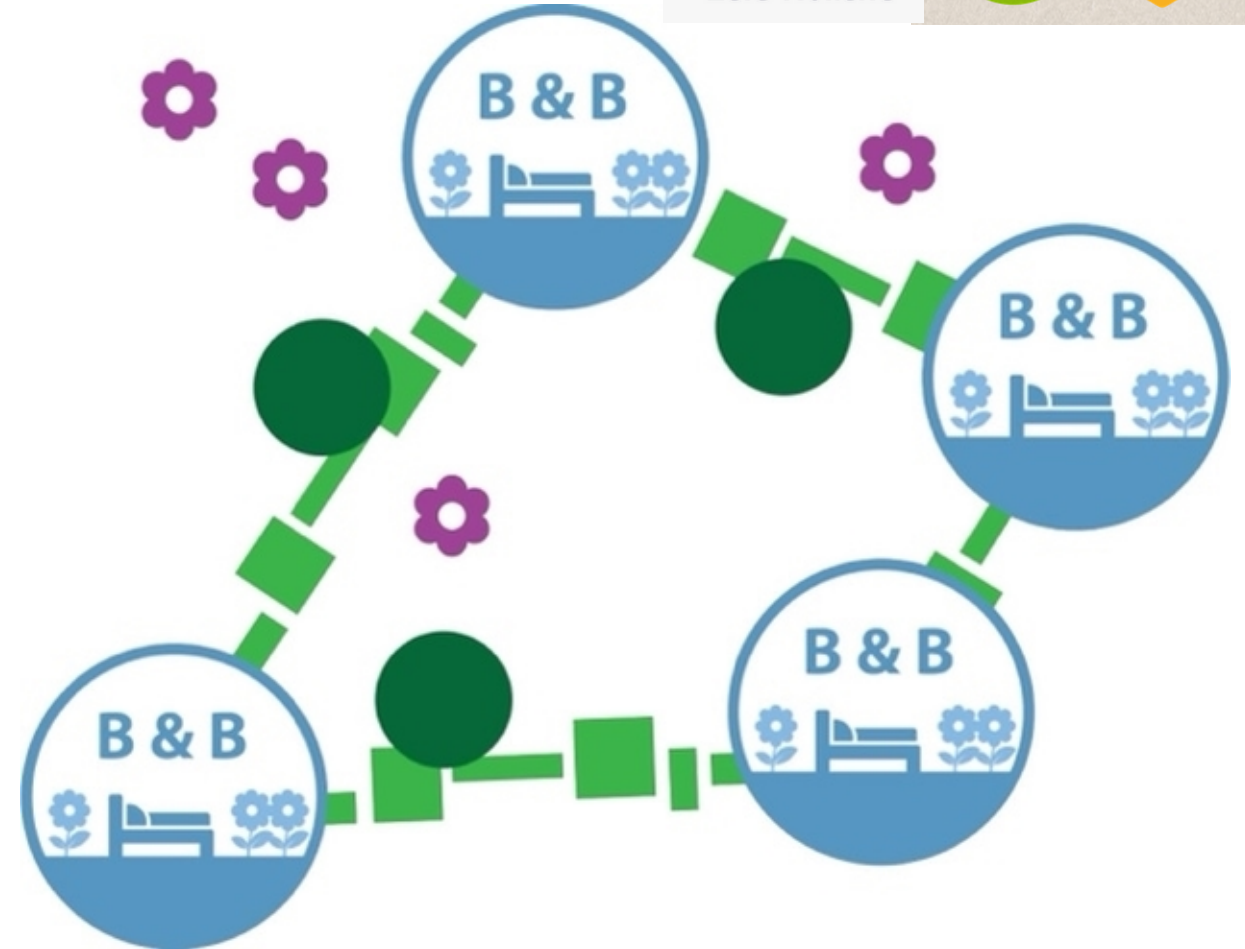

Wat is een bijenlandschap?

Methode Groene cirkels

- Bed (nestelen) en Breakfast (voedsel) gebied
 - 10 ha voedselgebied Dat bestaat uit 50-100% bloemrijk grasland, verder mantel/zoom en opgaande begroeiing.
 - 10 geschikte nestelplekken
 - Nestelplekken en voedselgebieden binnen straal 500 m
- Verbindend landschap
 - Elke kilometer een stapsteen van 0,5 ha.
 - Onderbrekingen zijn tot 100 m toegestaan
- [Wetenschappelijke inzichten van o.a. de Wageningen universiteit en EIS Kenniscentrum Insecten](#)

Wat hebben we nu al?

(beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Analyse op beheergroepen**

- Groen: beheer gericht op bloemrijk resultaat.

Grassen

bloemenweide 2* maaien bloemrijk gras

- Rood: heeft andere functie en is daardoor niet geschikt voor omvorming op korte termijn

Grassen

gazon int 20-26* handm evenenementenveld

- Geel: geschikt voor omvorming, veel hectares te halen. Bloemrijk maken kan in sommige gevallen relatief makkelijk

Grassen

gazon int 20-26* maaien vlak gazon

- Oranje: geschiktheid wisselt (begrazingsbeheer = maatwerk)

Grassen

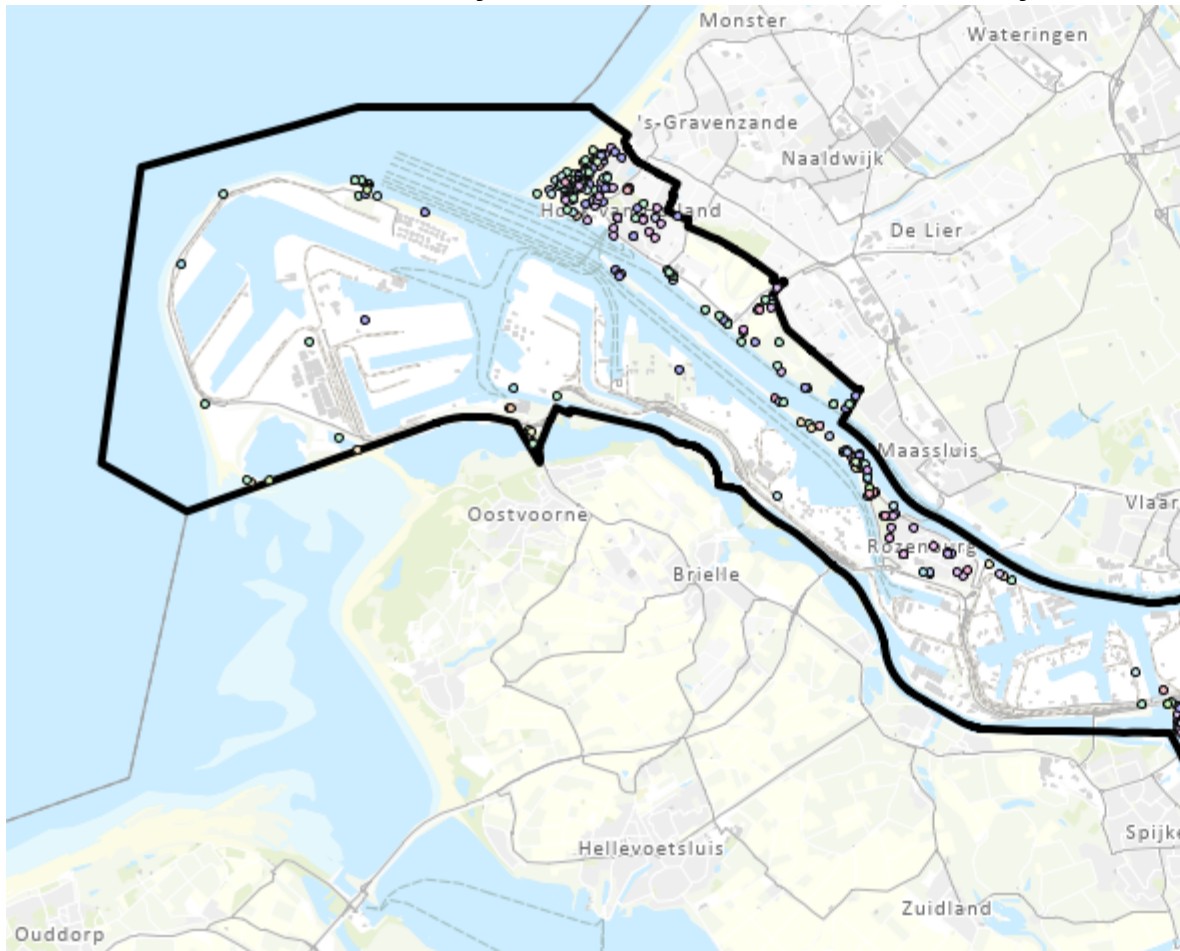
gras ext 0* maaien begrazing runderen

Wat hebben we nu al?

(beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Bureaustudie bijen in Rotterdam**

- 75 soorten wilde bijen in Rotterdam – meest bijzondere soorten in het westen

Groep	aantal soorten per groep
Hommels	8
Sachembijen	2
Ertsbijen	1
Metselbijen	2
Houtbijen	1
Viltbijen	3
Bloedbijen	4
Groefbijen	11
Wespbijen	9
Zijdebijen	2
Zandbijen	20
Behangersbijen	2
Maskerbijen	4
Slobkousbijen	1
Klokjesbijen	1
Wol- en harsbijen	1
Honingbij	1
Pluimvoetbijen	1
Tronkenbijen	1
Tubebijen	1
totaal	76

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

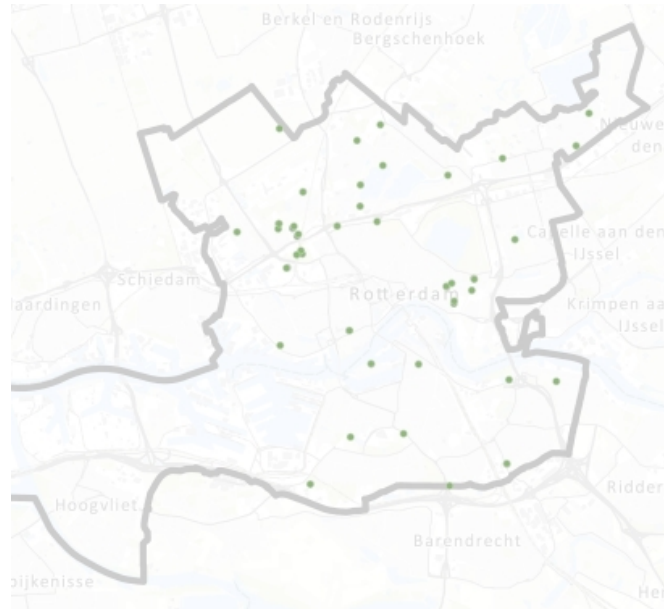
- **Gidssoorten**
 - Inzicht geeft in de kwaliteit en het type leefgebied en algemene soorten die daar voor (kunnen) komen
 - Beperkte verspreiding
 - Karakteriseert bepaald gebied
 - Staat gids voor passende maatregelen

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Tronkenbij**

Opvallende verschijning in Rotterdam, want maar liefst 42 keer gezien en toch in NL maar in 50-100 van de bijna 1700 uurhokken.

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Voedsel Tronkenbij**

Composieten, zoals:

- Jacobskruiskruid
- Boerenwormkruid
- Goudsbloem
- Heelblaadjes
- Alant
- Kamille
- Margriet

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Nestelplekken Tronkenbij**

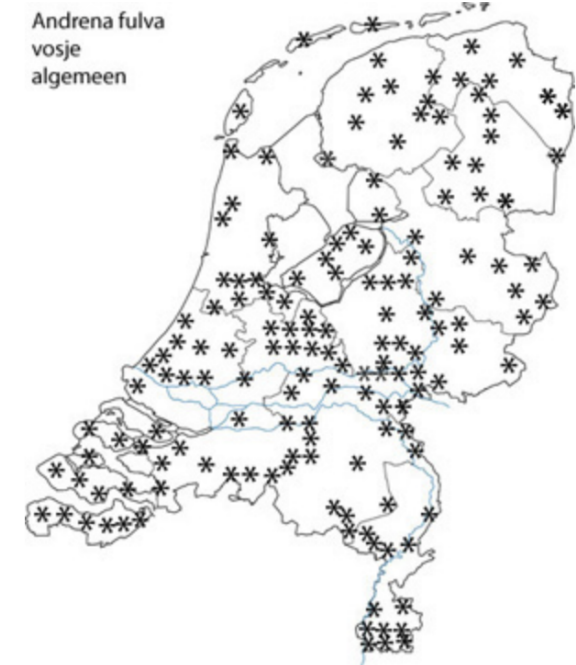
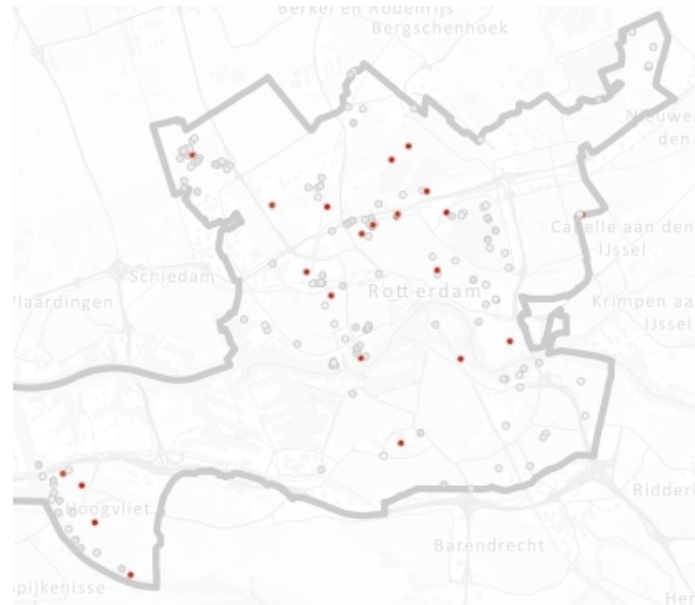

Nest

- in oud hout (trunk)
- Houtblokken
- stengels van rietdaken
- bijenhotels.

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Vosje**
 - Wijkt flink af qua voedsel en nestelplekken t.o.v. de tronkenbij.
 - Deze is hier 29 keer gezien maar komt is landelijk maar 100-200 van de bijna 1700 uurhokken voor.

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Vosje**

Verschillende
voorjaarsbloeiers
zoals:

- Speenkruid
- Hondsdraf
- Bostulp
- Klaverzuring

Verder ook soorten
als:

- Cotoneaster
- Rode ribes
- Gewone esdoorn
- Berberis
- Eik
- Sleedoorn

Wat hebben we nu al? (beheergroepen & bureaustudie bijen in Rotterdam)

- **Vosje**

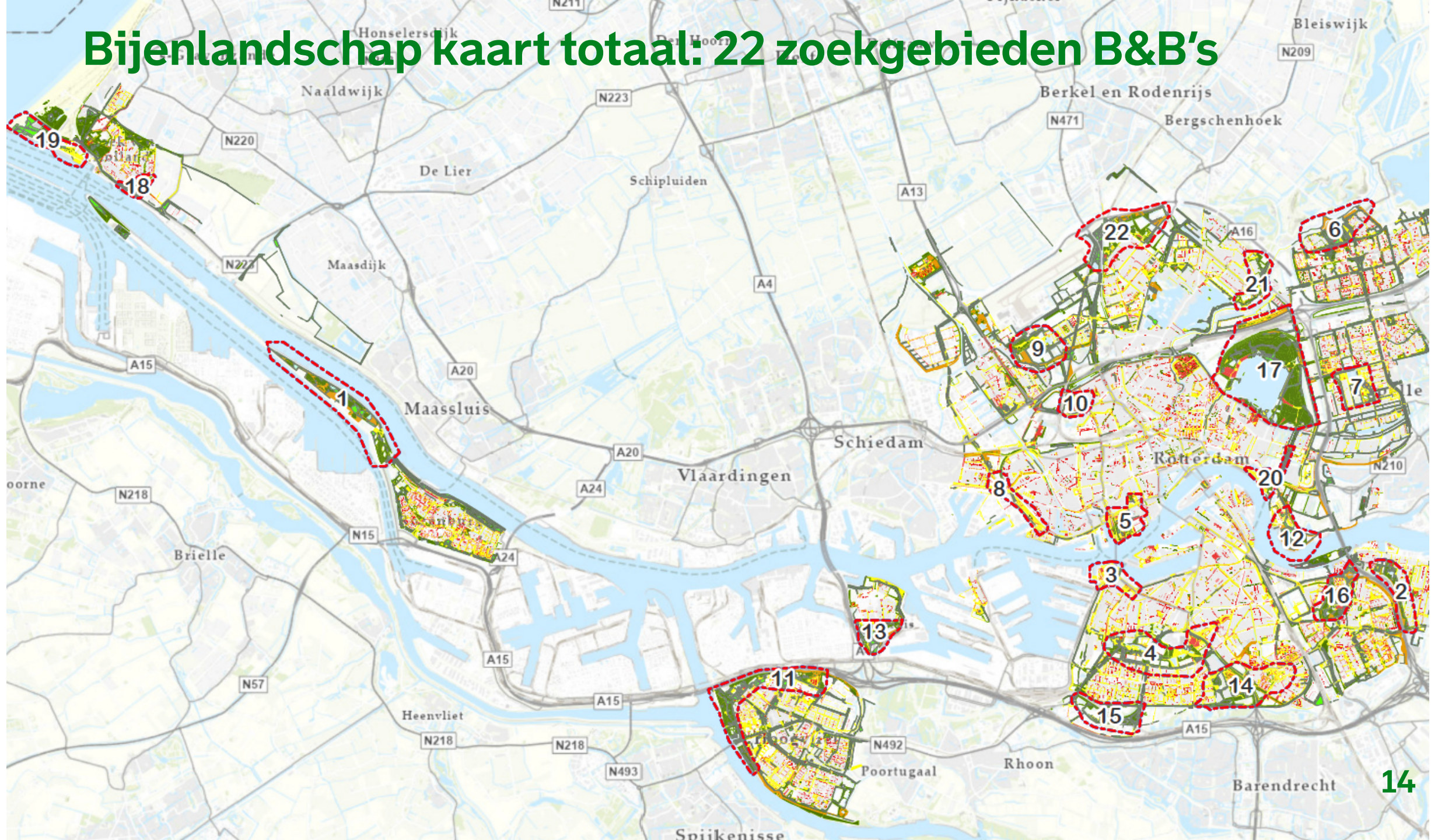

Nestelplekken

- Bodem
 - Kale grond
 - Gras

Bijenlandschap kaart totaal: 22 zoekgebieden B&B's

Potentiële bijenlandschappen: Veldbezoeken

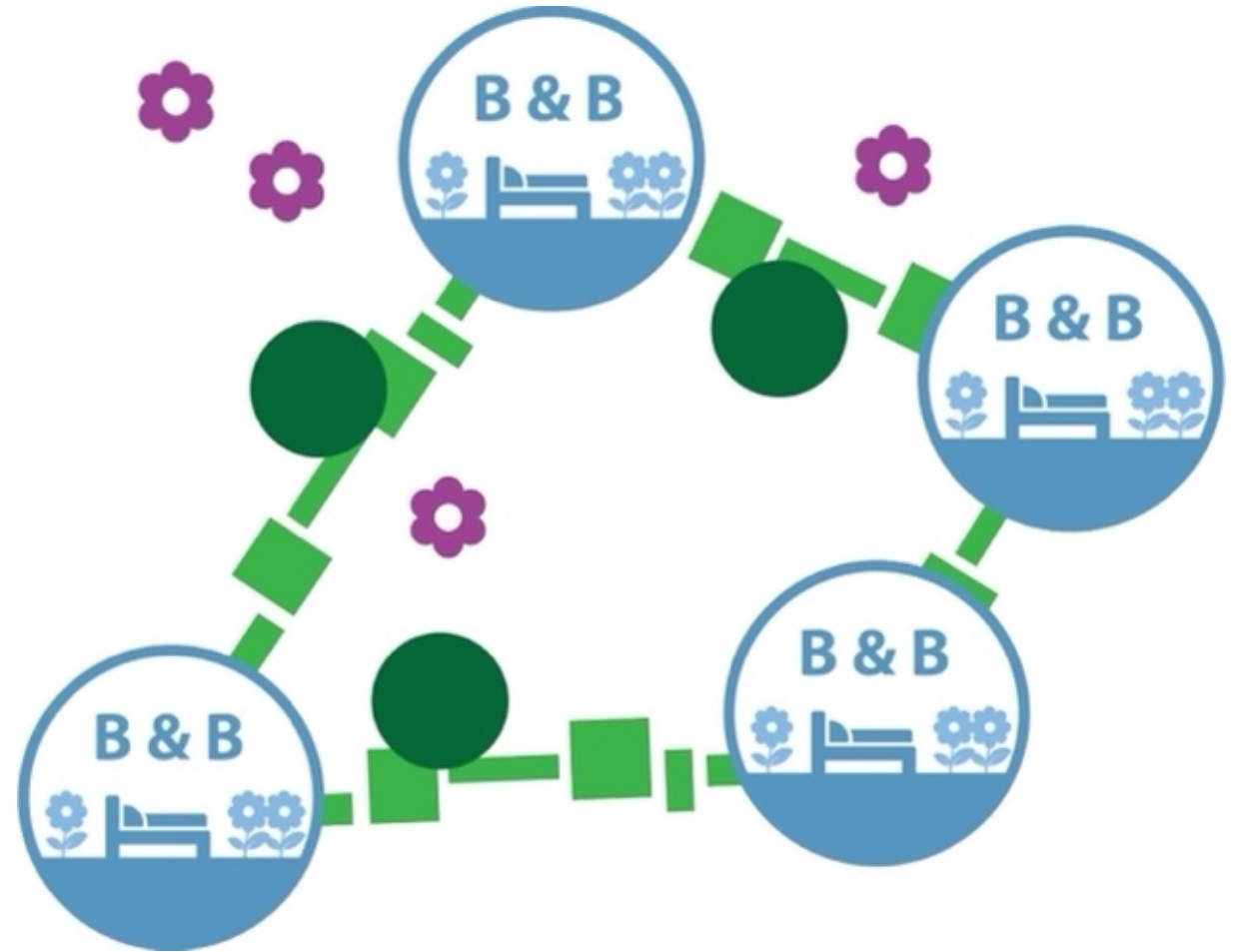

1. Bevindingen:

- Veldbezoeken doen: hoe ziet de praktijk eruit?
- Runderen begrazing groen i.p.v. oranje? (van misschien naar geschikt); zag er divers uit;
- Hoe is het gesteld met nestelplekken?

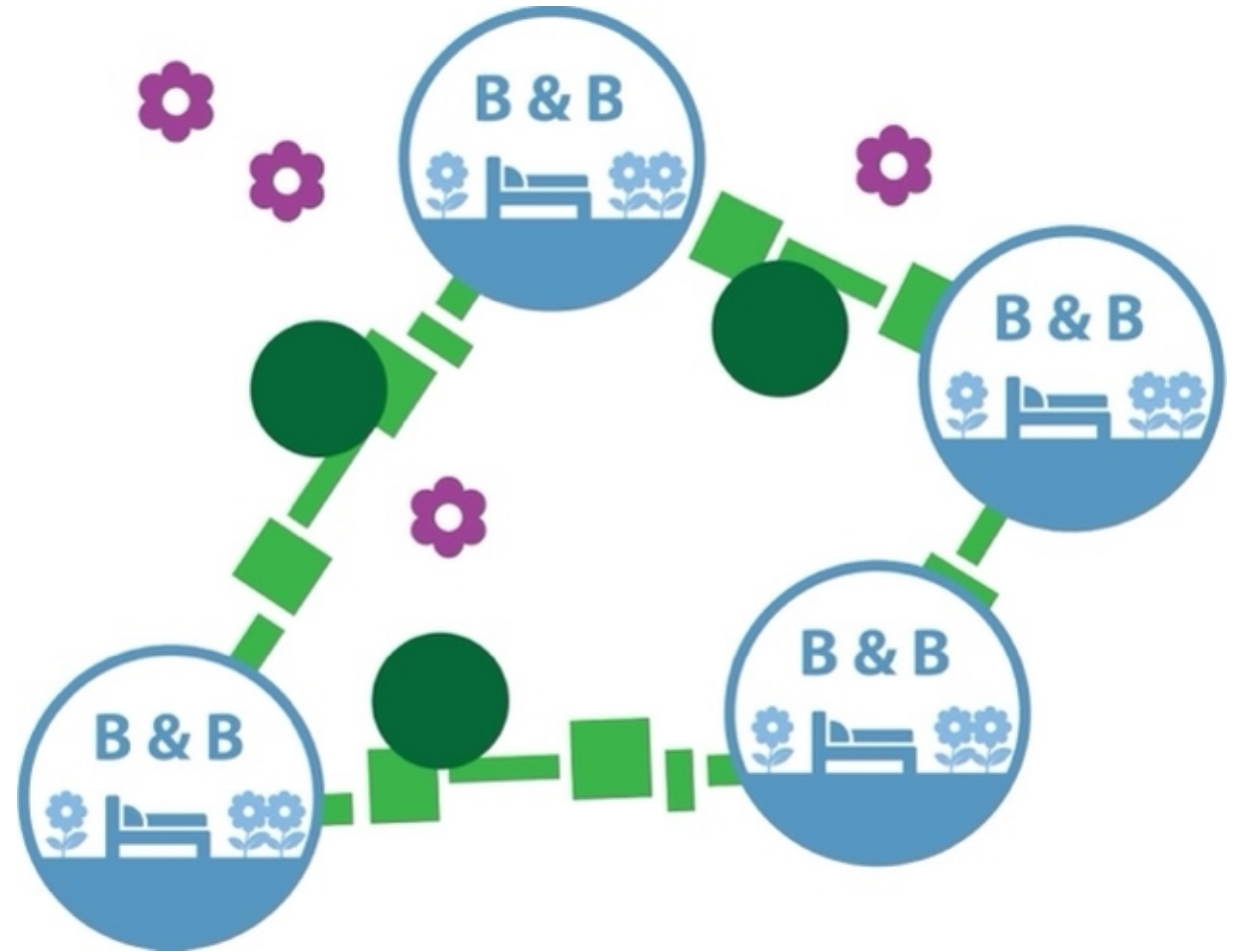
2022-2026 40 ha omvormen

- Opgave is om met 40 ha extra bloemrijk grasland een aantal bijenlandschappen toe te voegen met focus op voedselgebieden, stapstenen en verbindingen.
 - Nestelplekken verschillen per soort, maar vragen weinig ruimte.

2022-2026 40 ha omvormen

- Beter aansluiten bij bestaand geschikt biotoop dan helemaal nieuwe B&B's maken.
 - Bij aansluiten bij bestaand bloemrijk landschap is dus lang niet de volle 10 ha nodig. Bij bijv. toevoeging van 5 ha bloemrijk grasland per bijenlandschap komt dat neer op het afronden van 8 bijenlandschappen.
- B&B's selecteren die onderling kunnen worden verbonden, maar niet te dicht bij elkaar liggen.

Einde

Werkgroep Bijenlandschap

Marco de Beaumont, Adviseur Ecologie

ma.debeaumont@rotterdam.nl

**City of
Rotterdam**